

VII. KÖNYVTÁRINFORMATIKA

A Könyvtár látogatói-olvasói és részben a távoli használók számára kiépített hálózati, ill. elektronikus alapú könyvtári szolgáltatások köre kis mértékben bővült 2008-ban. A belső online munkák környezete, a grafikus munkatársi felület minősége ugyancsak javult. Az e-szolgáltatások üzemelése és karbantartása folyamatosan megtörtént. A Könyvtár helyi rendezvényeihez javarészt a Számítógéppont biztosította a számítógépes háttérrel. A hálózati kapcsolatot a tudományos-kulturális intézmények számára szolgáltató szerv, a Nemzeti Információs Infrastruktúra Iroda (NIIF) kiváló sávszélességű hozzáférést biztosított a Könyvtár számára.

A könyvtári rendszerben (Aleph) a futó modulokon belül újabb alfunkciók (pl. folyóirat-kezelés, kölcsönzés új funkciói) indultak, az online katalógust segítő portál és az elektronikus folyóiratokhoz való direkt hozzáférést biztosító programok az év folyamán fennakadás nélkül üzemeltek.

A külföldi és hazai adatbázisok honosítása, helyi használatra való illesztése megtörtént, nyilvános használatuk biztosítva volt 2008-ban is. 30 nyilvános munkaállomáson hozzáférhető az országos, központi forrásból működő adatbázisok (az EISZ által szolgáltatott adatbázisok), a konzorciális alapon vásárolt adatbázisok és a saját finanszírozású e-források. Több elektronikus forrás tesztelését végeztük, ezek egy része (pl. a Project Muse) a könyvtári szolgáltatás részévé vált.

A Könyvtár honlapja a 2008. év folyamán rendszeresen frissült, gondozása, feltöltése aktualitásokkal, újdonságokkal két nyelven (magyar-angol) folyamatos volt. Új honlap megjelentetését tervezzük, hogy a változó igényekhez igazítható, interaktív elemekkel bővített honlappal segítsük a távoli elérést. Meghívásos pályázatot írtunk ki, s a nyertes ajánlattevővel elkezdődött a munka.

Az elektronikus levelezési rendszer karbantartása állandó jellegű, a tervezett levelezési rendszer cseréje céljából az év során tesztelésre kerültek különböző típusú levelezési rendszerek – az új rendszerre előreláthatólag 2009 elején fogunk áttérni. 2008 novemberében tesztelésre került egy spam-szűrő szoftver, amelyet a

Könyvtár 2009. évre meg is vásárolt és üzembe helyezett. A munkatársak számára alias email-címeket installáltunk.

Munkaerő-ellátottság szempontjából jelentős pozitív változás történt: egy informatikus munkatárs felvétele 2008 áprilisában enyhítette az Informatikai Osztályra nehezedő terheket.

Az informatikai feladatok tervezhető ellátására – az elmúlt évek örökös finanszírozási gondjainak enyhítése céljából – informatikai célkeretet kapott az osztály.

2008 júliusában, a nyári zárás idején régóta esedékes, a hálózati platformot érintő nagyszabású munkák zajlottak a Számítóközpontban. A szerverek-konzolok bővíthető állványzatra kerültek, a polcrendszer átalakításra került; a kábelhálózat központi elosztóját újraépítették, a huzalozás azonosítását elvégezték.

A vezetőség megbízásából külső informatikai cég átvilágította az informatikai rendszert, majd ajánlásokat, javaslatokat fogalmazott meg a döntéshozók számára.

Ezen ajánlások egyikeként 2008. szeptemberében befejeződött a könyvtári géppark teljes átvizsgálása és részletes felmérése. Az aktualizált kataszter stabilizálja a fejlesztést, segítségével tervezhető lett a telematikai eszközök cseréje, selejtezése, felújítása, az igények megfelelő áttekintése, a hardver és szoftver elemek karbantartása.

Jelentős pozitív változás a munkatársi gépállomány frissítése: az év végén beszerzett asztali gépekkel, ill. felújítás révén sikerült a legrégebb, avult PC-ket leselejtezni. 12 új asztali gép és monitor telepítése, installálása, klienssel való ellátása, illetve 7 gép felújítása és üzembe helyezése a karbantartó céggel karöltve megtörtént. A folyamatban lévő, már 2009-re átnyúló, pályázati forrásból történt gépbeszerzés az olvasói munkaállomások korszerűsítését fogja szolgálni.

2008 tavaszán két routerrel kiépült a WiFi-hozzáférés az Olvasóteremben, az év végén pedig a Kézirattárban.

Szakmai gyakorlatra két főt fogadtunk – egy-egy hét időtartamra. Bemutatóra került sor az Országgyűlési Könyvtár gyűjteményfejlesztő munkatársai részére az Aleph szerzeményezési moduljáról.

Az osztály munkájához szorosan kapcsolódik a projektként működő tudományos repozitórium kialakítása. A Könyvtár és az OTKA közös finanszírozásával elkezdett projekt célja, hogy az OTKA közpénzekből finanszírozott kutatási eredményeket közlő folyóirat cikkeket szabadon hozzáférhetővé kívánjuk tenni az Interneten. A repozitórium átjárhatóságának biztosítása érdekében csatlakozunk a hazai és európai hasonló kezdeményezésekhez.

Az országos közös katalógus, a MOKKA adatbázisának átalakítása miatt újra fel kellett tölteni a Könyvtár rekordjait; a bibliográfiai és besorolási rekordállományainkat a Könyvtári Intézet kérésére egy kutatási program, az UTCA projekt céljára is eljuttattuk.

Kapcsolódtunk az „e-book on demand” EOD Európai Uniós szolgáltatáshoz, amely jelenleg kísérleti stádiumban van. Szolgáltatási szerződést kötöttünk az Innsbruck-i Egyetemmel és csatlakoztunk a program fejlesztését megcélzó pályázathoz is.